

RAPORT

BLIŻEJ UNII

10 LAT POLSKI W UNII EUROPEJSKIEJ

MŁODZIEŻ - STUDENCI - SENIORZY - NGO - PRZEDSIĘBIORCY

Publikacja współfinansowana ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP
w ramach projektu:

„Wsparcie samorządowego i obywatelskiego wymiaru polskiej polityki zagranicznej – 2014”
„Blżej Unii -podsumowanie 10 lat członkostwa Polski w Unii Europejskiej”

Wydawca: © Copyright by Europejski Dom Spotkań - Fundacja Nowy Staw
ul. Przechodnia 4, 20-003 Lublin
www.eds-fundacja.pl

Autor: Tomasz Peciakowski
Opieka merytoryczna i korekta: Joanna Jarmuł
Zdjęcia: Beata Krukowska, Jarosław Dudziak, Aleksander Wolak
Tłumaczenie streszczenia - Jakub Sobiecki

Opracowanie graficzne i skład: © Studio EM, biuro@studio-em.eu

Lublin 2014

Poglądy wyrażone w niniejszej publikacji nie odzwierciedlają oficjalnego stanowiska MSZ RP.

BLIŻEJ UNII 10 LAT POLSKI W UNII EUROPEJSKIEJ

Wprowadzenie

Część I

Ocena integracji – wyniki ankiety
Koszty i korzyści
Przyszłość Polski w UE

Część II

Polska w UE – z perspektywy
Młodzież (uczniowie i studenci)
Seniorzy
Organizacje pozarządowe (NGO)
Przedsiębiorcy

Aneks

Załącznik 1:
Cywilizacyjny skok. Przypadek Lubelszczyzny
Załącznik 2:
Kwestionariusz ankiety

Wprowadzenie

W 1989 roku Polacy, a wraz z nimi inne narody z Europy Środkowo-Wschodniej, skryte do tej pory za „żelazną kurtyną”, pokazali, że są w stanie tworzyć przestrzeń wolności i pomalu odbudowywać u siebie „demokratyczną Europę”. Istotą wspomnianych przemian wcale nie był powrót Polski do Europy (w końcu jest ona już tam od wieków), lecz odwrótnie, o powrót Europy nad Wisłę. Dlatego integracja Polski ze strukturami europejskimi jest dla wielu Polaków naturalną konsekwencją transformacji ustrojowej, kolejnym etapem drogi, na którą kraj wkroczył już w pierwszych dniach rządu Tadeusza Mazowieckiego.

Choć w polskiej debacie publicznej, jeszcze przed przystąpieniem do Unii Europejskiej, zdecydowanie dominowały głosy pełne entuzjazmu, wiążące z Unią wielkie nadzieje, to pojawiały się też głosy sceptyczne, pełne obaw i wątpliwości. Pierwsza dekada uczestnictwa Polski w strukturach unijnych to doskonały moment na analizy, wnioski, oceny i podsumowania nie tylko dlatego, że weryfikują owe nadzieje i obawy, które towarzyszyły akcesji, ale przede wszystkim stanowią one dobry punkt wyjścia dla refleksji o przyszłości Polski i Polaków w Unii Europejskiej.

Raport „Bliżej Unii” nie ma jednak na celu całościowego podsumowania uczestnictwa Polski we Wspólnocie – to wymagałoby wielu stron dość skomplikowanej, wieloczynnikowej analizy. Taką rzetelną próbę politycznego i ekonomicznego podsumowania ostatniej dekady przedstawiło na początku 2014 roku Ministerstwo Spraw Zagranicznych w raporcie „Polskie 10 lat w Unii”.

Niniejszy dokument stanowi zaś próbę wyeksponowania wymiaru społecznego integracji europejskiej, wsłuchania się w głos Polaków: młodszych i starszych, przedstawicieli biznesu i organizacji pozarządowych. To ich opinie, przemyslenia oraz wnioski dotyczące dziesięcioletniej obecności Polski w strukturach unijnych będą tu najważniejsze. Raport ten jest zwięźczeniem projektu „Bliżej Unii – podsumowanie 10 lat członkostwa Polski w Unii Europejskiej”, realizowanego przez Europejski Dom Spotkań – Fundację Nowy Staw przy finansowym wsparciu Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Głównym założeniem projektu było zainicjowanie debaty na temat integracji – zastanowienie się nad ostatnią dekadą, w której Polska była członkiem Unii Europejskiej, ale także nad przyszłością integracji i polskiego w niej uczestnictwa. Najważniejszym zadaniem było więc stworzenie przestrzeni dla wymiany poglądów, pomysłów i spostrzeżeń, w której zainteresowani tematem Polacy mieliby możliwość wyartykułowania swoich opinii. Bilansowanie polskiego uczestnictwa w strukturach unijnych odbywało się w ramach projektu przede wszystkim poprzez specjalne seminaria, zorganizowane dla różnych grup społecznych. Dzięki nim możliwe było spojrzenie na UE z perspektywy odmiennych potrzeb i różnych doświadczeń.

W pięciu takich dwudniowych spotkaniach zorganizowanych w maju i czerwcu 2014 roku wzięło udział 130 osób, głównie z Lubelszczyzny: 29 uczniów, 29 studentów, 32 seniorów, 18 przedstawicieli organizacji pozarządowych (NGO) i 22 przedsiębiorców. Dyskusje, uwagi, przemyślenia oraz sugestie uczestników tych spotkań przedstawione zostały w sposób syntetyczny w niniejszym dokumencie.

W raporcie opracowane zostały także wyniki ankiety internetowej (której kształt można zobaczyć w aneksie raportu), dostępnej w trakcie trwania projektu na stronie fundacji (www.eds-fundacja.pl/10lat/). Tam ukazała się też seria artykułów, które dokonują swego rodzaju podsumowania dziesięciu lat członkostwa w Unii Europejskiej oraz zachęcają do większej partycypacji mieszkańców naszego województwa w debacie na temat minionych 10 lat.

Projekt pt. „Blżej Unii – podsumowanie 10 lat członkostwa Polski w Unii Europejskiej” realizowany był w celu zwiększenia wiedzy i świadomości Polaków na temat dotychczasowego członkostwa Polski w Unii Europejskiej. Umożliwił on poznanie opinii oraz przemyśleń mieszkańców województwa lubelskiego dotyczących integracji, znaczenia wyborów do Parlamentu Europejskiego, a w końcu także przyszłości Polski na arenie międzynarodowej.

Niniejszy raport zostanie zaprezentowany podczas panelu dyskusyjnego zorganizowanego w ramach Forum Ekonomicznego Młodych Liderów w Nowym Sączu – imprezie partnerskiej Forum Ekonomicznego w Krynicy. Rokrocznie (w 2014 roku już po raz dziewiąty) w Forum uczestniczy około 350 młodych liderów z ponad 40 państw Europy. To tam młodzi ludzie (m.in. przedstawiciele organizacji biznesowych oraz pozarządowych, liderzy organizacji studenckich oraz przedstawiciele młodzieżówek partyjnych) podczas spotkań tworzą pomysły i idee dla przyszłości Europy. Dyskutują oni z wybitnymi przedstawicielami życia społecznego, politycznego i biznesowego współczesnego świata oraz uczestniczą w panelach dyskusyjnych i wykładach, a także prezentacjach, warsztatach i wieczorach biznesowych. Młodzi liderzy mają także możliwość wzięcia udziału w partnerskim Forum Ekonomicznym w Krynicy.

Forum Ekonomiczne Młodych Liderów

Publikacja składa się z dwóch części.

- 1** Pierwszym elementem raportu będzie zaprezentowanie wyników ankiety, mającej na celu ocenę 10 lat członkostwa Polski w Unii Europejskiej, którą internauci z całego kraju mogli wypełniać w trakcie trwania projektu.
- 2** Część druga pokazuje zaś główne wątki w dyskusjach podsumowujących, jakie miały miejsce na zorganizowanych w ramach projektu seminariach. Ponadto w publikacji znalazły się nadzieje i obawy uczestników seminariów, związane z kondycją Unii Europejskiej i miejscem Polski w Europie, oraz nakreślono, jaką przyszłość przed poszczególnymi grupami rysuje nowa perspektywa finansowa na lata 2014-2020.

Raport zamyka aneks, zawierający dwa elementy.

Pierwszym jest opis inwestycji na Lubelszczyźnie, którego celem jest wskazanie kontekstu dla przytaczanych opinii uczestników seminariów – przedstawia wybrane dane i statystyki, podsumowujące polskie 10 lat w Unii, przede wszystkim pod względem gospodarczym. Za przykład dokonujących się zmian i podejmowanych decyzji co do inwestycyjnych priorytetów posłużyła Lubelszczyzna, na terenie której realizowany był powyższy projekt. Drugim załącznikiem jest kwestionariusz realizowanej w projekcie ankiety.

Część I

Ocena integracji – wyniki ankiety

OCENA INTEGRACJI

Wyniki ankiety

Badania opinii publicznej pokazują, że już od lat 90-tych XX-go wieku w polskim społeczeństwie dominują zdecydowanie poglądy proeuropejskie. Na Europę ukierunkowana była większość Polaków jeszcze przed akcesją w 2004 r. i podobnie jest też w roku 2014, kiedy Wspólnota Europejska stała się dla polskiego obywatela naturalnym punktem odniesienia. Pozytywne opinie o integracji z UE dominują, ale nie znaczy to, że społeczeństwo przyjmuje wszystko z entuzjazmem i bezkrytycznie. Doskonale pokazuje to ankieta internetowa, która stworzona została na potrzeby projektu „Blżej Unii – podsumowanie 10 lat członkostwa Polski w Unii Europejskiej”.

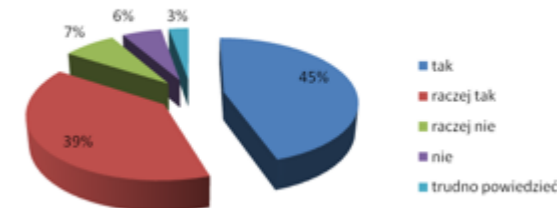
Odpowiedzi respondentów wskazują na wysoką akceptację uczestnictwa Polski w Unii Europejskiej po 10 latach od akcesji. Odsetek niezadowolonych (6%) lub umiarkowanie niezadowolonych (7%) jest stosunkowo niewielki – suma osób pozytywnie odnoszących się do członkostwa przekracza zdecydowanie 80%. Warto też odnotować, że jedynie 3% osób, które wypełniły ankietę, nie miały wyrobionego zdania na temat uczestnictwa Polski w strukturach unijnych, pozostała część zabrała stanowisko.

Na podstawie odpowiedzi na pytanie o próbę odtworzenia opinii, jaką respondent miał w 2004 r., kiedy „nadwiślański kraj” dopiero dołączał do Wspólnoty Europejskiej, widać dość wyraźnie, że część osób, które odpowiedziały pozytywnie, uważa swoje stanowisko wobec integracji sprzed 10 lat za bardziej zdecydowane niż to obecne.

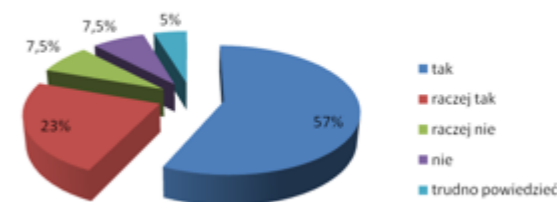
Aż 57% osób uważa, że w 2004 r. w pełni popierało integrację (23% „raczej tak”). Obecnie zaś (ocena integracji 10 lat później) odsetek popierających zdecydowanie integrację w porównaniu z 2004 r. spadł o kilkanaście procent (45% na „tak”, w 2004 r. – 57%), wzrosła za to liczba osób o pozytywnym, choć niejednoznacznym, stanowisku (39% - „raczej tak”, 23% w 2004 r.).

Zapewne jest to wyraz bardziej złożonych opinii o Unii Europejskiej, w których ocena integracji bazuje na 10 latach uczestniczenia we Wspólnocie i zbierania tym samym różnych doświadczeń. To także oznaka świadomości tego, że poza korzyściami muszą być też jakieś koszty, związane z członkostwem Polski w unijnych strukturach.

Czy obecnie jest Pan/Pani zwolennikiem członkostwa Polski w Unii Europejskiej?

Czy był Pan/Pani zwolennikiem integracji Polski z Unią Europejską w 2004 r.?

Mimo wszystko, z ankietowych odpowiedzi wyłania się bardzo pozytywna ocena integracji, a więc korzyści w opinii zdecydowanej większości respondentów przerastają koszty, jakie ponosi polskie państwo i polskie społeczeństwo. Jednak ta część osób, która potrafi dostrzec także słabsze strony obecności naszego kraju w Unii Europejskiej, ale ma do niej stosunek pozytywny, wskazuje często ocenę ostrożniejszą: „raczej tak”.

Część I

Ocena integracji – koszty i korzyści

OCENA INTEGRACJI

Koszty i korzyści

KORZYŚCI Podstawową zaletą obecności Polski w strukturach unijnych dla grupy internautów, którzy wypełnili ankietę, wydaje się być kwestia otwartych granic i swobodnego podróżowania po państwach członkowskich (71 proc. wskazań). Na dalszych dwóch miejscach, oznaczających, że blisko połowa respondentów wybrała tę właśnie odpowiedź jako zaletę, uplasowały się możliwości związane z funduszami europejskimi i inwestycjami, które dzięki nim wybudowano (kolejno, 50% i 47%).

Respondenci zwracali uwagę (w kategorii „inne, niewymienione powyżej”), przede wszystkim na kwestie mentalnościowe i wizerunkowe, np. „moje poczucie wartości wzrosło, stałam się obywatelką Europy”.

Jako zalety integracji wskazywano m.in.: „przejście Polski z ‘bloku wschodniego’ do ‘bloku zachodniego’ w świadomości Europejczyków”; „zmiana mentalności ludzi na bardziej zachodnią”; „większe uznanie dla Polski wśród innych państw UE jako kraju szybko rozwijającego się”.

Należy też odnotować, że stosunkowo spory odsetek osób (7%) uznał, że nie ma żadnych korzyści z integracji.

KORZYŚCI

**otwarte granice
fundusze europejskie
inwestycje unijne
poczucie wartości
zmiana mentalności
uznanie dla Polski**

Proszę wymienić najważniejsze według Pana/Pani korzyści wynikające z przystąpienia Polski do Unii Europejskiej ?

możliwość swobodnego podróżowania po państwach członkowskich UE	71,03%
przystąpienie w krótszej lub dłuższej perspektywie do strefy euro	4,67%
możliwość skorzystania z funduszy europejskich	49,53%
inwestycje zrealizowane w Polsce dzięki funduszom europejskim	46,73%
umocnienie pozycji Polski w Europie	19,63%
zniesienie barier handlowych dla polskich przedsiębiorców	15,89%
otwarty rynek pracy dla polskich obywateli	31,78%
wzrost eksportu polskich produktów do innych krajów europejskich	6,54%
spadek cen większości produktów w Polsce	0,93%
możliwość kształcenia się ludzi młodych na europejskich uczelniach	23,36%
nie dostrzegam żadnych korzyści	6,54%
inne, nie wymienione powyżej koszty	14,01%

OCENA INTEGRACJI

Koszty i korzyści

KOSZTY W przypadku kosztów członkostwa Polski w strukturach unijnych zgodność respondentów jest już o wiele mniejsza – wśród odpowiedzi nie ma wyraźnego lidera, a 8% badanych deklaruje, że w ogóle nie dostrzega żadnych kosztów integracji. Największą bolączką odpowiadających okazuje się być migracja Polaków do innych krajów (48%) oraz wzrost cen towarów i usług (41%).

Jako negatywne aspekty uczestnictwa Polski w Unii (w kategorii „inne”) wymieniano także :

- nadmierną biurokratyzację
(„Konieczność dostosowania się do różnych przepisów niekoniecznie dostosowanych do polskich warunków”; „Narzucanie restrykcyjnych przepisów na polską gospodarkę”) oraz
- ideologizację
(„Rozpowszechnianie propagandy homoseksualnej”; „wprowadzanie polityk Gender, LGBT”; „globalnego ocieplenia”).

KOSZTY
migracja
wzrost cen
biurokratyzacja
ideologizacja
utrata suwerenności
nieuchronne €uro

Proszę wskazać najważniejsze według Pana/Pani zdaniem koszty poniesione w wyniku przystąpienia Polski do Unii Europejskiej?

znaczna migracja Polaków do innych państw europejskich	47,66%
wzrost cen towarów i usług	41,12%
wzrost importu towarów z innych krajów UE do Polski	21,50%
możliwość zakupu polskiej ziemi przez cudzoziemców	22,43%
duże obciążenia dla budżetu państwa z racji dużej składki członkowskiej	16,82%
częściowa utrata suwerenności przez Polskę	24,30%
przyjęcie wspólnych zasad polityki handlowej w Unii Europejskiej	12,15%
konieczność przystąpienia Polski do strefy euro	32,71%
bardziej restrykcyjne kontrole na wschodniej granicy	6,54%
osłabienie polskiej tożsamości narodowej	12,15%
nie dostrzegam żadnych kosztów	8,41%
inne, nie wymienione powyżej koszty	14,95%

Część I

Ocena integracji

– przyszłość Polski w UE

OCENA INTEGRACJI

Przyszłość Polski w UE

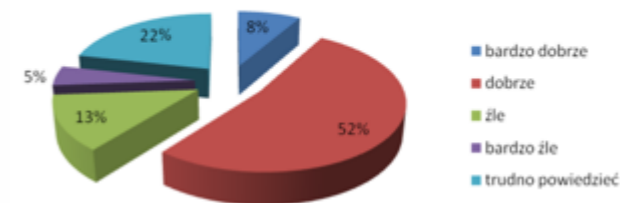
Nigdy nie jest tak dobrze, by nie mogło być lepiej –
ta maksyma wydaje się najlepiej opisywać stanowisko większości respondentów.

Panuje dość umiarkowany optymizm, co do przyszłości Polski w Unii Europejskiej. Odpowiedzi są jednak bardzo ostrożne (tylko 8% uważa, że przyszłość będzie „bardzo dobra”, a aż 22% osób wstrzymuje się od wyrażenia opinii w tej kwestii). Co więc stoi na drodze do europejskiej, świetlanej przyszłości? Co powinno się zmienić? Na co unijni decydenci powinni zwrócić uwagę?

Prawo, przepisy, biurokracja.

Respondent nr 30: „UE nie może iść w kierunku przesadnej regulacji wszystkiego. Narzucanie przez Komisję Europejską ograniczeń w wielu sferach (jak choćby kwestia tytoniu czy wędzenia wędlin) powoduje tylko opór i niechęć do Unii.

Jak ocenia Pan/Pani przyszłość Polski w Unii Europejskiej?

Prawo, przepisy, biurokracja.

Respondent nr 30: UE powinna pozostawać przy zasadzie pomocniczości – tam, gdzie jej pomoc nie jest konieczna, nie powinna na siłę rozszerzać swoich wpływów”.

Respondent nr 23: „Mniej biurokracji, więcej wolności w sensie niezależności państwowej”.

Respondent nr 57: „Należy zdecydowanie odbiurokratyzować Unię, zmniejszyć skalę regulacji prawnych w każdej dziedzinie, zwiększyć swobodę przedsiębiorców w ich własnych firmach oraz na rynku”.

Przedsiębiorczość

Respondent nr 84: „Sądzę, że UE powinna kontynuować swoje działania na rzecz ograniczenia, a docelowo zniesienia, barier, które hamują przedsiębiorczość”. Respondent nr 82: „Unia Europejska powinna być sojuszem gospodarczym. Powinna wspierać projekty proinwestycyjne stymulujące gospodarkę”.

przedsiębiorczość

Solidarność

Respondent nr 79: „Unia Europejska powinna mieć bardziej realny wymiar dający poczucie bezpieczeństwa obywatelom wszystkich państw członkowskich. Obecnie pojawiają się sytuacje kryzysowe, w których widać, że państwa najsilniejsze ekonomicznie dbają wyłącznie o swoje interesy, a nie wspólną politykę”.

Respondent nr 12: „Powinno zmienić się traktowanie państw członkowskich na równe i równiejsze (Wielka Brytania, Niemcy, Francja)”.

Respondent nr 56: „Unia powinna mówić jednym głosem na zewnątrz i wieloma wewnątrz swoich struktur - na odwrót niż dzisiaj”.

Głos obywateli

Respondent nr 65: „Ważne powinno być uwzględnianie głosu obywateli w decyzjach podejmowanych przez instytucje unijne”.

Respondent nr 52: „Konsultacje społeczne, które w większym zakresie powinny być brane pod uwagę (obecnie wydaje się to być jedynie formalnością). Warto się zastanowić nad jakąś formą stałych i obowiązkowych konsultacji z krajowymi organizacjami pozarządowymi na konkretne tematy obecnie opracowywane przez PE”.

Respondent nr 42: „Czas zacząć rozmawiać z ludźmi”.

Internauci z całej Polski wypełniali formularz ankiety na podstronie Europejskiego Domu Spotkań – Fundacji Nowy Staw (www.eds-fundacja.pl/10lat/) w drugim i trzecim kwartale 2014 roku.

Powyższe wyniki są opracowaniem odpowiedzi 107 respondentów.
Struktura grupy przedstawia się następująco:

- 58% kobiet, 42% mężczyzn;
- 71% z wyższym wykształceniem, 11% - niepełne wyższe, 17% - średnie lub niepełne średnie, 1% zawodowe lub podstawowe;
- 13% mieszkających na wsi, 19% w mieście do 50 tys., 7% - miasta od 50 do 100 tys., 19% - miasta od 100 do 300 tys., 31% - miasta od 100 do 300 tys., 11% - miasta pow. 500 tys.

58%
71%
11%
17%
1%
13%
19%
7%
19%
31%
11%

Część II

Polska w UE

– z perspektywy

POLSKA W UE z PERSPEKTYWY ... młodzieży

FAKTY Wyższe kompetencje społeczne i międzykulturowe, znajomość języków obcych, większa pewność siebie, międzynarodowe kontakty – to efekty, które dostarczyło młodym ludziom uczestnictwo w europejskim programie „Młodzież w działaniu”. W Polsce co roku brało w nim udział ok. 16 tys. osób. Był to program (kontynuator wcześniejszych programów unijnych „Młodzież dla Europy” i „Młodzież”) adresowany do młodych ludzi w wieku 13-30 lat oraz osób pracujących z młodzieżą. Miał na celu wspieranie uczestnictwa w edukacji nieformalnej, poprzez dofinansowywanie projektów umożliwiających młodym ludziom rozwijanie pasji, umiejętności i zdobywanie nowych doświadczeń w czasie wolnym od nauki. Polska uczestniczyła w programie na długo przed akcesją – od 1998 r.

W latach 2007-2013 z programu Erasmus skorzystało zaś niemal 100 tys. młodych ludzi, realizując staże, bądź studiując na zagranicznych uczelniach. Był to program, mający przede wszystkim na celu finansowanie wyjazdów studentów na studia w innym kraju europejskim przez okres do jednego roku oraz wspieranie europejskiej współpracy uczelni wyższych ze wszystkich krajów członkowskich oraz kandydujących przez wspólne opracowanie programów nauczania, a także wymiany kadry akademickiej.

POLSKA W UE z PERSPEKTYWY ... młodzieży

OCENY Uczniowie i studenci podkreślają zgodnie, że obecność Polski w Unii Europejskiej stwarza młodym ludziom ogromne możliwości – na doształcanie się, wyjazdy, praktyki, zdobywanie międzynarodowego doświadczenia. Dzięki unijnym dotacjom możliwe jest studiowanie na zagranicznych uczelniach, realizacja ambitnych projektów naukowych, a także podróżowanie po całej Europie w ramach projektów partnerskich.

Obowiązkiem młodych ludzi w Polsce – twierdzili studenci – jest z tych możliwości korzystać. Wielokrotnie podczas seminariów padały opinie, że Wspólnota Europejska stwarza bardzo dobre warunki do rozwoju, nie tylko młodych ludzi, ale właściwie całego kraju, pomaga walczyć z wykluczeniem, staje się impulsem zmian np. na polskiej wsi czy w zaniedbywanej wcześniej Polsce Wschodniej. Jednocześnie młodzi ludzie dostrzegają, że Unia bez solidarności między państwami będzie tworem niespójnym i niestabilnym, a przerośnięta administracja i zbyt duży stopień biurokracji może utrudniać życie obywatelom, zamiast je ułatwiać oraz ograniczać przedsiębiorczość.

POLSKA W UE z PERSPEKTYWY ... młodzi

PERSPEKTYWY W latach 2014-2020 środki dla młodych, w tym w szczególności dla studentów, zaplanowano w kilku programach: Polska Cyfrowa (działanie ukierunkowane na rzecz rynkowego wdrożenia inicjatyw i projektów uzdolnionych programistów – studentów kierunków z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnych), Innowacyjny Rozwój (m.in. wsparcie start-upów zakładanych często przez studentów i absolwentów, poprzez instrumenty rynku kapitałowego oraz wsparcie aktywności naukowo-badawczej młodych naukowców).

Młode osoby będą mogły także korzystać z funduszy Programu Polska Wschodnia (tworzenie platform startowych dla nowych pomysłów, w szczególności absolwentów szkół wyższych oraz studentów ostatnich lat studiów, chcących realizować innowacyjne pomysły biznesowe) oraz środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Wiedza Edukacja Rozwój oraz programów regionalnych (m.in. dopasowanie systemów kształcenia realizowanych na uczelniach do istniejących w kraju potrzeb społeczno-gospodarczych oraz wsparcie na rzecz poprawy sytuacji osób młodych na rynku pracy).

Na lata 2014-2020 jest przewidziany nowy program europejski skierowany do młodzieży (uczniów, studentów, ale także uczących się dorosłych) – Erasmus+. Zintegrował on dotychczasowe programy: „Uczenie się przez całe życie” (Erasmus, Leonardo da Vinci, Comenius i Grundtvig),

Jean Monnet, Erasmus Mundus, „Młdzież w działaniu”, TEMPUS, ALFA i EDUlink. Program Erasmus+ oferuje wsparcie finansowe dla instytucji i organizacji działających w Europie w obszarze edukacji i szkoleń, młodzieży oraz sportu. Siedmioletni budżet programu wynosi 14.7 mld euro, co stanowi 40% wzrost w stosunku do poprzedniej edycji programów unijnych w dziedzinie edukacji.

W praktyce program Erasmus+ umożliwia zagraniczną mobilność – wyjazdy w celach edukacyjnych (np. podjęcia studiów, odbycia praktyki, szkoleń lub zaangażowania się w wolontariat) uczniów, studentów, kadry edukacyjnej i pracowników młodzieżowych oraz wspiera budowę partnerstw pomiędzy uniwersytetami, szkołami wyższymi i średnimi, przedsiębiorstwami i organizacjami non-profit na rzecz wzmocnienia innowacyjności i budowania wiedzy. Działania w obrębie sportu mają przede wszystkim wspierać inicjatywy mające na celu zwalczanie przemocy, dyskryminacji i dopingiu (więcej informacji: www.erasmusplus.org.pl).

seminarium dla młodzieży i studentów

POLSKA W UE z PERSPEKTYWY ... seniorów

FAKTY Średni wiek w Unii Europejskiej wynosi obecnie lekko powyżej 40 lat (dane statystyczne Eurostat), ale w roku 2060 wiek ten wyniesie już ponad 47 lat. Osoby w wieku 65 lat lub starsze będą stanowiły prawie 30% ludności Unii Europejskiej w 2060 roku (18% w 2013 r.).

Starsze osoby stanowią więc coraz większą i coraz ważniejszą część społeczeństwa europejskiego. Unia Europejska ma tego świadomość, dlatego rok 2012 ustalony został Europejskim Rokiem Aktywności Osób Starszych i Solidarności Międzypokoleniowej. Miało to służyć wymianie doświadczeń i dobrych praktyk w zakresie zwiększania aktywności osób po 60-tym roku życia w wielu obszarach – gospodarczym, społecznym i kulturalnym.

Od 1 stycznia 2007 r. do końca roku 2013 Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji prowadziła program pt. „Uczenie się przez całe życie” („Life Long Learning”). Jego celem było m.in. promowanie dialogu międzykulturowego, pomoc w samorealizacji i ćwiczenie przedsiębiorczości u ludzi starszych. Dodatkowo, projekt Grundtvig wspomagał kształcenie ludzi dorosłych i starszych, a program Jean Monnet – nauczanie w dziedzinie integracji europejskiej. Istniał także Program Międzysektorowy odpowiadający za promowanie nauki języków obcych oraz wymianę dobrych praktyk.

POLSKA W UE z PERSPEKTYWY ... seniorów

OCENY Kiedy Polska wchodziła do Unii Europejskiej na pytanie „dlaczego głosujesz za wejściem do Unii”, zdecydowana większość – co pokazywały ówczesne sondaże – odpowiadało, że czyni to dla lepszej przyszłości swoich dzieci i wnuków.

Nie jest jednak tak, że seniorzy nie mają wobec Unii własnych oczekiwań. I choć UE nie zapomina o ludziach starszych, zwłaszcza że ich liczba w europejskim społeczeństwie systematycznie wzrasta, to osoby obecne na seminarium zgłaszały wiele postulatów, związanych z zaspokojeniem potrzeb ludzi starszych w Polsce. Ich zdaniem fundusze europejskie powinny być przeznaczane m.in. na budowę mieszkań chronionych dla seniorów, na inwestycje w szkolenia i zakładanie oddziałów geriatrycznych, na placówki kulturowe, wspierające osoby starsze w aktywizacji i organizacji czasu wolnego.

Seniorzy doceniali otwartość granic, swobodę poruszania się po Europie, wolny przepływ towarów, ale wyrażali też zaniepokojenie migracją młodych Polaków, szukających swojego miejsca poza granicami Polski.

POLSKA W UE Z PERSPEKTYWY ... seniorów

PERSPEKTYWY Komisja Europejska dostrzega problem osób starszych i poprzez fundusze europejskie stara się podnieść świadomość obywateli krajów członkowskich w kwestii włączenia społecznego seniorów. Na „aktywne starzenie się” składa się wiele elementów: kondycja i zdrowie, aktywny udział w życiu społecznym, spełnienie w życiu zawodowym i niezależność w życiu codziennym. Bez względu na swój wiek, osoby starsze powinny mieć możliwość odgrywania roli pełnoprawnego członka społeczeństwa.

Działania skierowane do osób 50+ będą jednym z kluczowych obszarów finansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w latach 2014-2020. Przedsięwzięcia skierowane do tej grupy będą współfinansowane zarówno z krajowego Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) oraz programów regionalnych (RPO).

Oprócz dostępności wsparcia w każdym priorytecie PO WER, osobom starszym dedykowane będą konkretne działania programu – przykładowo w ramach priorytetu inwestycyjnego 8.11 „Modernizacja i wzmocnienie roli instytucji działających na rynku pracy, w tym działania mające na celu zwiększenie transnarodowej mobilności pracowników” planowane jest opracowanie i upowszechnianie kompleksowego programu aktywizacji osób 50+. Fundusze RPO natomiast, będą kierowane na projekty mające na celu m.in. kształtowanie postaw przedsiębiorczych,

zdobycie nowych lub podniesienie już posiadanych kompetencji, a także przedsięwzięcia dotyczące systemu opieki nad osobami niesamodzielnymi i w podeszłym wieku – opieki zdrowotnej i rehabilitacji medycznej.

seminarium dla seniorów

POLSKA W UE z PERSPEKTYWY ... organizacji pozarządowych

FAKTY

W swoim budżecie Unia Europejska przewiduje zawsze wiele możliwości dofinansowania projektów organizacji pozarządowych w różnorodnych programach i funduszach, dotyczących wielu sfer życia społecznego, gospodarczego i kulturalnego.

NGO

W ciągu ostatnich 10 lat organizacje pozarządowe zrealizowały dzięki unijnym dotacjom ponad 12,5 tys. projektów wartych ponad 10 mld zł – wynika z badania Stowarzyszenia Klon/Jawor. I choć oznacza to, że tylko niespełna 2% zakontraktowanych środków trafiło do organizacji pozarządowych, to jednak dla aż 12 procent z nich fundusze stanowiły główne źródło przychodu.

Większość projektów realizowanych przez organizacje pozarządowe od 2007 r. było związanych z Programem Operacyjnym Kapitał Ludzki. Organizacje koncentrowały się przede wszystkim na tzw. miękkich projektach, na rzecz integracji społecznej, przeciwdziałania bezrobociu, edukacji i zdobywania nowych umiejętności, aktywizacji zawodowej, oferując różnorodne szkolenia, konferencje i seminaria. Średnia wartość projektu to 811 tys. zł.

POLSKA W UE z PERSPEKTYWY ... organizacji pozarządowych

OCENY

Przedstawiciele organizacji pozarządowych są zgodni, że przystąpienie Polski do Unii Europejskiej wpłynęło znacząco na zmiany w jakości dialogu władzy ze społeczeństwem i wykorzystywanych do tego kanałach komunikacyjnych. Akcesja wpłynęła na wypracowanie wielu standardów – zarządzania projektami i grantami, obecności konsultacji społecznych, organizowania różnego rodzaju przedsięwzięć. To zresztą od unijnych programów zaczęła się wysoka aktywność organizacji pozarządowych, jeśli chodzi o pozyskiwanie środków na projekty.

Możliwości pozyskania środków na realizację projektów po 2004 r. znacząco wzrosły. Oczywiście to wciąż – jak podkreślał jeden z uczestników seminarium – „kropla w morzu potrzeb”. Jest wiele do zrobienia i fundusze europejskie są tu niezwykle pomocne, ale duże obostrzenia biurokratyczne powodują też, że sporo jest działań fikcyjnych, iluzorycznych, wymuszonych przepisami, na które marnuje się środki pieniężne i czasowe, które mogłyby być wykorzystywane w bardziej efektywny sposób.

POLSKA W UE z PERSPEKTYWY ... organizacji pozarządowych

PERSPEKTYWY W latach 2014-2020 Polska zainwestuje 82,5 mld euro z unijnej polityki spójności. NGO będą mogły skorzystać z wielu różnych działań, w ramach programów unijnych, wszystkich programów krajowych, a także z programów regionalnych.

seminarium dla NGO

POLSKA W UE z PERSPEKTYWY ... przedsiębiorców

FAKTY Przypadek Lubelszczyzny (więcej w aneksie raportu).

Rozwój przedsiębiorczości i innowacji to jeden z głównych celów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego w latach 2007-2013. Na jego realizację zarezerwowano w budżecie programu blisko 257 mln euro (I Oś Priorytetowa).

Na Lubelszczyźnie władzom województwa zależało w szczególności na pobudzaniu przedsiębiorczości, dlatego wsparcie z programu otrzymały przede wszystkim nowopowstałe firmy.

Wspierano też rozwój i wzrost konkurencyjności mikro, małych i średnich przedsiębiorstw. Ponadto, zwrócono uwagę także na zacieśnienie współpracy sektora przedsiębiorstw ze środowiskiem akademickim (dla zwiększenia poziomu innowacyjności firm). Na ten cel również zagwarantowane zostały fundusze z RPO – 68,4 mln euro (II Oś Priorytetowa).

POLSKA W UE z PERSPEKTYWY ... przedsiębiorców

FAKTY

Wybrane dane dotyczące efektów wsparcia przedsiębiorców

(stan na 31.12.2013r.)

- utworzone nowe miejsca pracy (etaty): 2 285,85
- przedsiębiorstwa, które wprowadziły innowacje/nowe produkty dzięki RPO WL: 405
- projekty z zakresu bezpośredniego wsparcia inwestycyjnego dla MŚP: 824
- projekty polegające na wsparciu inwestycyjnym innowacyjnych firm: 291
- liczba wspartych nowopowstałych firm: 278
- liczba wspartych przedsiębiorstw (mikro/małych/średnich): 1 026
- liczba udzielonych pożyczek, poręczeń z funduszy kredytowych i mikropożyczkowych dofinansowanych z RPO WL: 1 593

POLSKA W UE z PERSPEKTYWY ... przedsiębiorców

OCENY

Większa część przedsiębiorców obecnych na seminarium, zorganizowanym przez Europejski Dom Spotkań – Fundację Nowy Staw, uzyskała środki na rozpoczęcie działalności z RPO. Podkreślali oni, że ostatnie lata były intensywne i pracowite. Możliwości i szanse płynące z Unii Europejskiej pozwoliły na inwestycje oraz wzbogaciły działania innowacyjne. Jednocześnie rozpoczęcie działalności było dla wielu zderzeniem ze ścianą biurokracji (głównie na poziomie krajowym).

Polski biznes zdecydowanie otworzył się na Europę, choć nie udało się w pełni wypracować mechanizmów, które umożliwiałyby podbijanie europejskich i światowych rynków. Korzyści z członkostwa w UE dla przedsiębiorców na poziomie krajowym i regionalnym są jednak niezaprzeczalne – podkreślano.

seminarium dla przedsiębiorców

POLSKA W UE z PERSPEKTYWY ... przedsiębiorców

PERSPEKTYWY

Wsparcie dla firm w nowej perspektywie budżetowej pochodzić będzie z trzech głównych źródeł: Programu Inteligentny Rozwój (PO IR), Programu Polska Wschodnia (PO PW) oraz programów regionalnych. Komisja Europejska, w rozporządzeniach unijnych na lata 2014-2020 wskazała w jedenastu tzw. celach tematycznych obszary, na które będzie można przeznaczyć fundusze unijne. Na dwa z nich, skierowane bezpośrednio do firm i dotyczące ich inwestycji w badania i innowacje oraz podnoszenie konkurencyjności, przewidziano prawie 16 mld euro.

Głównym celem PO IR jest znaczące pobudzenie innowacyjności gospodarki, w szczególności wzmocnienie współpracy przedsiębiorstw z jednostkami naukowymi w celu komercjalizacji wyników ich prac. Program Polska Wschodnia skupi się na działaniach mających największy potencjał do przełamywania barier rozwojowych makroregionu oraz tworzenia podstaw do przyspieszenia tempa rozwoju gospodarczego. Jednak główne działania w zakresie podnoszenia konkurencyjności MŚP będą realizowane w większości na poziomie regionalnym ze względu na lepsze dopasowanie pomocy do potrzeb rozwojowych przedsiębiorstw, wynikających z inteligentnej specjalizacji oraz regionalnych potencjałów.

Firmy będą mogły skorzystać również z funduszy unijnych Programu Polska Cyfrowa – przedsiębiorstwa telekomunikacyjne na budowę, rozbudowę lub przebudowę sieci dostępowych do szybkiego Internetu oraz dla firm chcących realizować projekty e-administracji we współpracy z samorządami i administracją rządową.

Z Programu Wiedza Edukacja Rozwój będą mogły starać się o środki m.in. na podwyższanie kompetencji swoich kadr, a z Infrastruktury i Środowiska na projekty związane z gospodarką odpadami, gospodarką wodną, efektywnością energetyczną oraz odnawialnymi źródłami energii.

Aneks nr 1
Lubelszczyzna
– skok cywilizacyjny

Lubelszczyzna - skok cywilizacyjny

Warto pamiętać, że kiedy Polska wchodziła w 2004 roku do Unii Europejskiej, wyraźne było znaczne zapóźnienie rozwojowe jej poszczególnych regionów, zwłaszcza wschodnich. Aż pięć regionów Polski (dopóki do Unii nie przystąpiły Bułgaria i Rumunia) było najbiedniejszymi w całej Wspólnocie. Dlatego tak duże znaczenie przywiązywano do wykorzystywania funduszy unijnych. To miała być prawdziwa szansa na krajowy, zrównoważony rozwój. Od tej pory Polska pozyskała z funduszy europejskich ponad 82 mld euro, co przewyższyło sumę jej składek członkowskich ponad trzykrotnie.

Dane wskazują, że przez 10 lat Polska stała się największym beneficjentem netto funduszy Unii Europejskiej, a średni poziom dofinansowania UE na mieszkańca w kraju wyniósł 8,5 tys. zł. Analiza poszczególnych wskaźników gospodarczych pokazuje, że uprawnione jest twierdzenie o cywilizacyjnym skoku – poprawiły się podstawowe wskaźniki ekonomiczne (jak PKB czy przeciętne wynagrodzenie, spadło także – choć z różnymi wahaniami – bezrobocie), poprawiła się jakość dróg i przybyło kilometrów tras szybkiego ruchu, dokonano renowacji wielu budynków użyteczności publicznej, zabytków, terenów zielonych etc.

Już w pierwszych latach obecności Polski w Unii kraj znalazł się w gronie najszybciej rozwijających się krajów w Europie.

W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego rozdysponowano w latach 2007-2013 m.in. wśród firm, samorządów i organizacji pozarządowych 95,51% budżetu RPO, czyli 4 726 186 457,70 zł. Od uruchomienia programu (stan na 31.12.2013) ogłoszono 92 konkursy, zakończono 2 036 projektów, podpisano blisko 3000 umów na dotacje.

Największymi beneficjentami unijnych pieniędzy w latach 2004-2013 były jednostki samorządu terytorialnego (około 34 proc. wartości projektów) oraz przedsiębiorstwa (30 proc.). W strukturze dofinansowania w niemal wszystkich województwach na czele plasuje się transport, następnie badania i rozwój technologiczny oraz rozwój zasobów ludzkich.

osie priorytetowe

Środki podzielone zostały na tzw. osie priorytetowe:

1. Przedsiębiorczość i innowacje.
2. Infrastruktura ekonomiczna.
3. Atrakcyjność obszarów miejskich i terenów inwestycyjnych.
4. Społeczeństwo informacyjne.
5. Transport.
6. Środowisko i czysta energia.
7. Kultura, turystyka i współpraca międzynarodowa.
8. Infrastruktura społeczna.
9. Pomoc techniczna.

Projekty kluczowe RPO

Stworzona została lista tzw. kluczowych projektów, czyli przedsięwzięć inwestycyjnych o strategicznym charakterze dla realizacji programu operacyjnego, których wdrożenie jest niezwykle istotne z punktu widzenia osiągnięcia zakładanych wskaźników rozwoju społeczno-gospodarczego danego regionu.

Aktualnie na liście kluczowych inwestycji dofinansowanych z RPO WL znajduje się 49 projektów. To najważniejsze z punktu widzenia rozwoju regionu lubelskiego przedsięwzięcia, wpisane do programu.

Najważniejsze z nich to m.in.:

1. Tzw. „megaprojekt drogowy”, czyli poprawa wewnętrznej spójności komunikacyjnej województwa lubelskiego przez budowę i przebudowę 155 km dróg powiatowych zwiększających dostępność do dróg krajowych i wojewódzkich: 131,60 mln zł dofinansowania z RPO WL.
2. Budowa lotniska w Świdniku: 125 mln zł dofinansowania z RPO WL.
3. Budowa stadionu miejskiego w Lublinie: 67,15 mln zł dofinansowania z RPO WL.
4. Modernizacja linii kolejowej Nr 30 Łuków – Lublin Północny na odcinku Lubartów – Lublin Północny: 32,99 mln zł dofinansowania z RPO WL.

RPO

Aneks nr 2
Kwestionariusz
ankiety

Kwestionariusz ankiety

1. Czy był Pan/Pani zwolennikiem integracji Polski z Unią Europejską w 2004 r.?

- a) tak
- b) raczej tak
- c) raczej nie
- d) nie
- e) trudno powiedzieć

2. Czy obecnie jest Pan/Pani zwolennikiem członkostwa Polski w Unii Europejskiej?

- a) tak
- b) raczej tak
- c) raczej nie
- d) nie
- e) trudno powiedzieć

3.1. Proszę wymienić najważniejsze według Pana/Pani korzyści wynikające z przystąpienia Polski do Unii Europejskiej ? (proszę zaznaczyć maksymalnie trzy odpowiedzi)

- a) możliwość swobodnego podróżowania po państwach członkowskich UE
- b) przystąpienie w krótszej lub dłuższej perspektywie do strefy euro
- c) możliwość skorzystania z funduszy europejskich
- d) inwestycje zrealizowane w Polsce dzięki funduszom europejskim
- e) umocnienie pozycji Polski w Europie
- f) zniesienie barier handlowych dla polskich przedsiębiorców
- g) otwarty rynek pracy dla polskich obywateli
- h) wzrost eksportu polskich produktów do innych krajów europejskich
- i) spadek cen większości produktów w Polsce
- j) możliwość kształcenia się ludzi młodych na europejskich uczelniach
- k) nie dostrzegam żadnych korzyści

3.2. Inne, niewymienione powyżej korzyści wynikające z przystąpienia Polski do Unii Europejskiej ? (jakie?)

.....

.....

4.1. Proszę wskazać najważniejsze według Pana/Pani zdaniem koszty poniesione w wyniku przystąpienia Polski do Unii Europejskiej ? (proszę zaznaczyć maksymalnie trzy odpowiedzi)

- a) znaczna migracja Polaków do innych państw europejskich
- b) wzrost cen towarów i usług
- c) wzrost importu towarów z innych krajów UE do Polski
- d) możliwość zakupu polskiej ziemi przez cudzoziemców
- e) duże obciążenia dla budżetu państwa z racji dużej składki członkowskiej
- f) częściowa utrata suwerenności przez Polskę
- g) przyjęcie wspólnych zasad polityki handlowej w Unii Europejskiej
- h) konieczność przystąpienia Polski do strefy euro
- i) bardziej restrykcyjne kontrole na wschodniej granicy
- j) osłabienie polskiej tożsamości narodowej
- k) nie dostrzegam żadnych kosztów

4.2. Inne, niewymienione powyżej koszty poniesione w wyniku przystąpienia Polski do Unii Europejskiej ? (jakie?)

.....

.....

5. Jak ocenia Pan/Pani przyszłość Polski w Unii Europejskiej?

- a) bardzo dobrze
- b) dobrze
- c) źle
- d) bardzo źle
- e) trudno powiedzieć

6. Proszę napisać, co według Pana/Pani powinno się zmienić na poziomie Unii Europejskiej, aby ułatwić życie obywatelom, przedsiębiorcom itp.

.....

.....

7. Czy ma Pan/Pani jakieś inne uwagi lub sugestie?

.....

.....

Płeć:

- a) kobieta
- b) mężczyzna

Wiek:

Wykształcenie:

- a) podstawowe / ukończone gimnazjum
- b) zawodowe
- c) niepełne średnie
- d) średnie
- e) wyższe licencjackie
- f) wyższe magisterskie

Miejsce zamieszkania:

- a) wieś
- b) miejscowość do 10 tys. mieszkańców
- c) miasto od 10 001 do 50 tys. mieszkańców
- d) miasto od 50 001 do 100 tys. mieszkańców
- e) miasto od 100 001 do 300 tys. mieszkańców
- f) miasto od 300 001 do 500 tys. mieszkańców
- g) miasto powyżej 500 tys. mieszkańców

Europejski Dom Spotkań Fundacja Nowy Staw

Europejski Dom Spotkań – Fundacja Nowy Staw powstała w 1993 roku. Fundacja popiera wszelkie inicjatywy społeczne mające na celu budowanie społeczeństwa obywatelskiego, współpracy i solidarności między narodami. Wspiera ona procesy demokratycznych przemian na Białorusi i Ukrainie oraz proces integracji Polski z Unią Europejską. Promuje Lublin i Lubelszczyznę jako miejsce spotkania różnych kultur i narodów. W swoich działaniach Fundacja kieruje się wartościami chrześcijańskimi. Poprzez edukację wszystkich pokoleń wzmacnia idee demokracji, samorządności, społecznej gospodarki rynkowej, solidarności między narodami oraz porozumienia kultur ponad wszelkimi granicami.

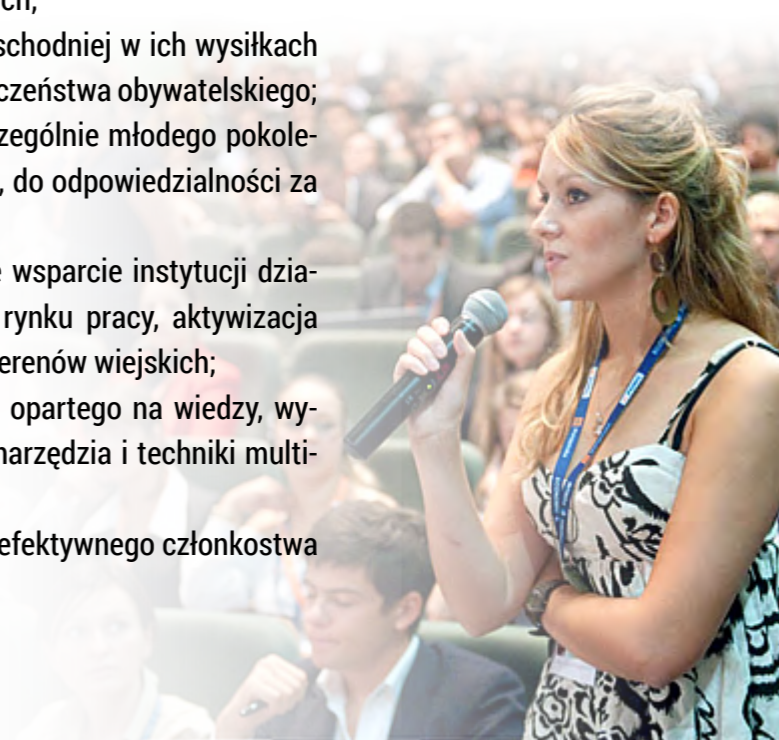

Europejski Dom Spotkań Fundacja Nowy Staw

Cele Fundacji:

- promocja postaw obywatelskich;
- wspieranie państw Europy Wschodniej w ich wysiłkach ku demokracji i budowy społeczeństwa obywatelskiego;
- mobilizowanie obywateli, szczególnie młodego pokolenia do aktywności społecznej, do odpowiedzialności za własne wspólnoty;
- merytoryczne i organizacyjne wsparcie instytucji działających na rzecz lokalnego rynku pracy, aktywizacja bezrobotnych, szczególnie z terenów wiejskich;
- promocja idei społeczeństwa opartego na wiedzy, wykorzystującego nowoczesne narzędzia i techniki multimedialne;
- praca na rzecz świadomego i efektywnego członkostwa Polski w Unii Europejskiej.

Regionalny Ośrodek Debaty Międzynarodowej

Od 1 kwietnia 2013 r. Fundacja Nowy Staw prowadzi Regionalny Ośrodek Debaty Międzynarodowej w Lublinie oraz w Gdańsku (zadania dofinansowane ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych).

Ośrodek Debaty
Międzynarodowej
Lublin

Ośrodek Debaty
Międzynarodowej
Gdańsk

Rzeczpospolita Polska
Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

**Wsparcie samorządowego i obywatelskiego wymiaru polskiej polityki zagranicznej – 2014
„Blżej Unii -podsumowanie 10 lat członkostwa Polski w Unii Europejskiej”**

Europejski Dom Spotkań - Fundacja Nowy Staw

ul. Przechodnia 4, 20-003 Lublin

tel. +48 81 534 61 91, ; fax +48 81 534 61 92

www.eds-fundacja.pl

BLIŻEJ UNII

CLOSER TO UNION

10 years of Poland in the European Union: youth, seniors, NGOs, entrepreneurs

Abstract

The Report is the culmination of the “Bliziej Unii – podsumowanie 10 lat członkostwa Polski w Unii Europejskiej” [‘Closer to Union – a summary of the 10 years of the Polish membership in European Union’] project, fulfilled by the Europejski Dom Spotkań – Fundacja Nowy Staw with financial support of Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Poland. The document presents results of a survey, aiming at evaluation of the 10 years of Poland in the Union, which the Internet users could complete during the project. It also presents main themes from the discussions during seminars held within the framework of the project. The five two-day symposia held in May and June 2014 were attended by 130 people: 29 school students, 29 university students, 32 seniors, 18 representatives of Non Government Organizations (NGOs) and 22 entrepreneurs. Discussions, remarks, thoughts and suggestions of the participants of these meetings were presented in this report in a synthetic form.

The Internet users filled in the survey with use of a form available on the webpage of the Europejski Dom Spotkań – Fundacja Nowy Staw (www.eds-fundacja.pl/10lat/) in the 2nd and 3rd quarter of 2014. The results included in the first part of this report are the processed answers of 107 respondents – their analysis indicates high level of acceptance of membership of Poland in the European Union, 10 years after the accession. Although the positive appraisal is no longer so univocal as it was in 2004, still the majority of the respondents is able to see more advantages, than costs of presence of Poland in the European Community. What was most frequently appraised in the survey were the open borders and the possibility of free travel to member states (71%). Next, with appraisal rates around 50% were the chances of acquiring European funding and the investments that were already completed thanks to it. Among the costs of Polish presence in the Union the migration of Poles to other countries (48%) and the rise in prices of goods and services (41%) were the most frequent answers. When the future of Poland in the Union is debated the respondents present quite limited optimism – the opinions are cautiously made, yet sympathetic for future participation in structures of the Union. The respondents still indicated a number of problems neglected by Union institutions and also selected actions, they thought were not fulfilled in satisfactory way. One of the most frequent themes was the bureaucracy – some respondents shared the opinion that excessive regulation can halt entrepreneurship and bring out aversion to Union’s institutions. Opinions also came about, saying that the Union should not engage in ideological questions, and concentrate mostly on support of pro-investment projects, on stimulating the economy.

Union decision makers, in the view of the respondents, should make decisions agreeably and not led by national egoisms, they should also more frequently consult their ideas with the citizens of member states of the European Union.

The second part of the report attempts at a summary of meetings with representatives of five social groups: school students, university students, seniors, NGOs and entrepreneurs. The participants of all the seminars stressed, that the presence of Poland in the European Union is of utmost importance for the development of our country and the region, that they inhabit. Students (both groups) also stressed that integration opens enormous possibilities for young people – for further education, travels, praxis, acquiring international experience. But Union does not forget about the older people, which was stressed by the seniors attending the seminar, who also reported a number of demands regarding the needs of older people in Poland.

The representatives of non-government organizations were unanimous, that the Polish accession to the European Union largely influenced the quality of the dialogue between the ruling and the society and the channels of communication used to that end. The accession influenced the appearance of numerous standards – for project and grant management, social consultations, organization of different types of activities.

The entrepreneurs indicated that the possibilities and opportunities resulting from membership in the European Union allowed investments, improved the innovative actions, but still for some of them starting their own businesses meant meeting a wall of bureaucracy (mostly on domestic level).

Young people have observed, that without solidarity between people the Union will be heterogenic and unstable, and the overgrown administration and too high a level of bureaucracy will make the lives of its citizens more complicated instead of making it easier.

The seniors were mostly concerned with the outflow of young people from Poland to other member states, and the representatives of NGOs about the large scale in which the Union funding is wasted.

The report forms a short summary of European Union programs and selected actions, that the participants of seminars could make use of and attempts at a description of how the 2014-2020 Financial Perspective affects the possibilities of each of the groups. The document thus confirms the fulfillment of the project objectives, aiming at raising the knowledge and awareness of Poles of Polish membership in the European Union, discovering their opinions and thoughts on the integration process, the significance of European Parliament elections, and also the future of Poland on international arena.

